

Xavier Aragaray Anoetako Herri Ikastolan: XXI. mendeko hezkuntzaren erronkei buruzko solasaldia

Joan den martxoaren 3an, asteartean, Anoetako Herri Ikastolak **Guraso Eskolaren** barruan antolatutako hitzaldia eskaini zuen: “*Zein dira XXI. mendeko hezkuntzaren erronkak?*”. Saioan **Xavier Aragaray** izan genuen gonbidatu.

Aragay **ekonomialaria eta nazioarteko hezkuntza-aholkularia** da, eta azken hamarkadetan hezkuntza-eraldaketaren inguruan erreferentziazko ahotssetako bat bihurtu da. Besteak beste, **Universitat Oberta de Catalunya-ren sortzaile eta zuzendari izan zen**, eta Kataluniako jesuitekin batera **Horitzó 2020** proiektua bultzatu zuen, pertsonan oinarritutako hezkuntza-ereduaren aldeko eraldaketa sakona sustatuz.

Xavier Aragarayekin solasaldia

Urko Kolomo moderatzailearen gidaritzapean egindako elkarrizketa-formatuko saioan, Aragayk gaur egungo gizarteak eta etorkizun hurbilak hezkuntzari planteatzen dizkioten erronka nagusiak aztertu zituen.

Hezkuntza: ezagutza transmititzea baino askoz gehiago

Aragayren ustez, gaur egungo hezkuntza-sistemaren arazo nagusietako bat da oraindik ere **XIX. mendeko eredu industrial baten logikarekin** funtzionatzen duela. Eredu horretan irakaslea ezagutzaren transmisorea da eta ikaslea entzule pasiboa, ikasgela berean denek gauza bera eta erritmo berean ikasi behar balute bezala.

Gaur egungo ikerketek, ordea, argi erakusten dute **ikasle bakoitza desberdina dela eta modu eta erritmo desberdinetan ikasten duela**. Horregatik, Aragarayren arabera, hezkuntzak ezin du soilik ezagutza transmititzera mugatu; **pertsonak heztea** izan behar du bere helburua.

Ezagutza baino gehiago: norbera izatea

Hitzaldian zehar ideia nagusi bat azpimarratu zuen: etorkizunerako garrantzitsuena ez da zenbat dakigun, baizik eta **nor garen eta nola moldatzen garen mundu konplexu batean**.

Gaur egungo mundua ziurgabea eta etengabe aldatzen ari denez, gazteek bizitza osoan zehar ikasten jarraitu beharko dute. Horregatik, eskolak honako gaitasunak lantzen lagundu behar du:

- **Norbere burua ezagutzea eta kudeatzea**
- **Bestekin elkarlanean aritzeko gaitasuna**
- **Ikasten ikastea**
- **Teknologiarekin modu kritiko eta arduratsuan aritzea**

Aragayren esanetan, pertsona batek bere burua ezagutzen badu eta ikasteko gaitasuna badu, etorkizunean sortuko diren lanbide eta egoeretara egokitze gai izango da.

Hezkuntza-eraldaketaren zentzua

Hitzaldian hiru kontzeptu bereizi zituen: **modernizatzea, berritzea eta eraldatzea**.

- **Modernizatzea:** azpiegiturak, antolaketa edo baliabideak eguneratzea.
- **Berritzea:** metodologia berriak edo jarduera puntualak txertatzea.
- **Eraldatzea:** ikasteko eta irakasteko modua sakonki aldatzea.

Benetako eraldaketa, bere ustez, **ikasleen ikaskuntza-esperientzia errotik aldatzea** da: ikasleak protagonista bihurtzea, proiektuetan lan egitea, pentsamendu kritikoa garatzea eta errealitatearekin lotutako erronkak lantzea.

Eskola eta familia: elkarrekin hezten

Aragayk bereziki azpimarratu zuen **familien eta eskolaren arteko lankidetz**a. Bere iritziz, gaur egungo hezkuntzan bi eragile horiek ezin dira bananduta ulertu.

Eskolak autonomia, ardura edo lankidetz bezalako balioak lantzen baditu, baina etxean kontrakoa sustatzen bada, zaila izango da benetako eragina izatea. Horregatik, hezkuntza proiektu sendo bat eraikitzeko **elkarrizketa, konfiantza eta lankidetz**a ezinbestekoak direla adierazi zuen.

Etorkizunari begira: itzaropena

Saioaren amaieran, hiru ideia nagusi utzi zizkien bertaratutakoei:

- **Pazientzia:** hezkuntzako aldaketek denbora behar dute.
- **Konfiantza:** irakasleen, familien eta ikastolaren arteko konfiantza funtsezkoa da.
- **Elkarrizketa:** hezkuntza komunitate sendoa eraikitzeko hitz egitea eta elkar ulertzea beharrezkoa da.

Bere hitzetan, **hezkuntzaren etorkizuna pertsonak heztean eta komunitate osoak –familiek, eskolak eta gizarteak– elkarrekin lan egitean dago**.